Maa- ja metsätalousministeriö NEUVOSTORAPORTTI MMM2016-00561

RO Kahilampi Vesa(MMM) 25.07.2016

Asia
Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.7.2016

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.07.2016

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui Brysselissä 18.7.2016. Neuvoston keskeisimpänä kohtana komissio esitteli uuden tukipaketin maitomarkkinoiden vakauttamisesta ja neuvosto keskusteli tukipaketista ja maatalouden markkinatilanteesta. Muina aiheina neuvoston asialistalla olivat viherryttämisen arviointi ja komission siihen liittyvät yksinkertaistamisesitykset, maatalouden kansainväliset kauppaneuvottelut ja uuden puheenjohtajamaan Slovakian työohjelma.

Komissaari Hogan esitteli neuvostolle 500 miljoonan euron arvoisen markkinatukipaketin. Ministerit suhtautuivat pakettiin myönteisesti. Paketti koostuu kahdesta osasta; 350 miljoonan euron kansallisista kirjekuorista tuottajien tukemiseksi sekä 150 miljoonan euron osuudesta, jolla on tarkoitus kannustaa tuotannon vähentämiseen. Suomen kansallisen kirjekuoren koko on noin 7,5 miljoonaa euroa. Paketti mahdollistaa myös aikaistetut ja korotetut ennakkomaksut syksyn 2015 paketin tapaan.

Hogan esitteli neuvostolle raportin viherryttämisen vaikutuksista ensimmäisen soveltamisvuoden jälkeen. Samassa yhteydessä komissio esitti 15 delegoiduin ja toimeenpanosäädöksin toteutettavaa muutosta viherryttämisen yksinkertaistamiseksi. Ehdotukset saivat ristiriitaisen vastaanoton, ja varsinkin kesannon kestoajan pidentäminen 6 kuukaudesta 9 kuukauteen ja torjunta-aineiden käyttökiellon esittäminen ekologisille aloille saivat osakseen paljon kritiikkiä.

Pj-maan työohjelma esiteltiin lyhyesti. SK tulee keskittymään erityisesti tuottajan aseman parantamiseen tuotantoketjussa, metsästrategian toimeenpanon edistämiseen sekä NL:n puheenjohtajakaudelta jääneisiin isoihin kokonaisuuksiin, kuten luomuasetuksen maaliin saattamiseen sekä markkinatilanteen vakauttamiseen. Maataloustuotteiden kansainvälisen kaupan osalta komissio esitteli lyhyesti käynnissä olevien kauppaneuvotteluiden viimeisimmän tilanteen.

1. Esityslistan hyväksyminen (11068/16)

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 11068/16 mukaisesti.

2. A-kohtien luettelon hyväksyminen (Muut kuin lainsäädännölliset asiat) (11103/16)

A-kohtien luettelo hyväksyttiin asiakirjan 11103/16 mukaisesti.

3. A-kohtien luettelon hyväksyminen (Lainsäädäntökäsittelyt) (11102/16)

A-kohtien luettelo hyväksyttiin asiakirjan 11102/16 mukaisesti.

4. Puheenjohtajavaltion työohjelma

SK esitteli neuvostolle pj-kautensa työohjelman. Pj-maa totesi haluavansa olla rakentava ja pyrkivänsä lähettämään positiivisia viestejä. Maatalouden osalta SK ilmoitti pj-kautensa tavoitteiksi markkinatilanteen vakauttamisen ja metsästrategian toimeenpanon edistämisen, erityisesti biomassan kestävyyskriteerien ja LULUCF-päätöksen osalta. Lisäksi pj-maa ilmoitti tavoitteekseen CAP:n yksinkertaistamisen, kv-kaupan edistämisen, luomuasetuksen maaliin saattamisen sekä eläinlääkintä- ja ruokaturvallisuuskysymysten esillä pitämisen. Kalastuksen osalta esiin nousi loppuvuoden kiintiöistä päättäminen. Samalla pj-maa toivotti jäsenmaat tervetulleeksi epäviralliseen neuvostoon Bratislavaan syyskuussa.

Asiakohdan yhteydessä käsiteltiin myös pj-maan kohta 8a Bratislavassa pidetystä asiantuntijakonferenssista koskien viljelijän asemaa elintarvikeketjussa. Taustatiedot asiakohtaan oli jaettu jäsenmaille asiakirjassa 11099/16. Pj-maan näkemyksen mukaan vapaaehtoisten toimien lisäksi tarvitaan EU-tason sääntelyä ja asetuksia. Pj-maa ilmoitti aiheen olevan syyskuun epävirallisen neuvoston teemana. Tarkoitus on myös hyväksyä viljelijän asemaa ja epäreiluja kauppakäytäntöjä koskevat neuvoston päätelmät joulukuun 2016 neuvoston yhteydessä. Koska asiaan palataan jatkossa useaan kertaan, ei komissaari Hogania lukuun ottamatta aiheesta myönnetty kommenttivuoroja.

Hogan mainitsi AMTF:n pj:n Cees Veermanin olleen Bratislavassa myös paikalla. Hogan totesi odottavansa synergiaa AMTF:n työn ja pj-maan agendan välillä.

5. Markkinatilanne ja tukitoimenpiteet (11022/16)

Neuvoston keskeisin asiakohta käsitteli markkinatilannetta. Pj-maa huomioi monen jäsenmaan olleen kesäkuun neuvostossa pettynyt, että konkreettisia toimia jouduttiin odottamaan heinäkuulle asti. Neuvottelut paketin koosta olivat pj-maan mukaan olleet erittäin intensiiviset ja vaikeat komissaari Hoganin ja budjettikomissaari Georgievan välillä ja kaikki käytettävissä ollut marginaali on nyt paketissa mukana. Kirjekuorien koosta ei tulla tämän takia neuvottelemaan lisää.

Asiaan kuuluvat delegoidut ja toimeenpanosäädökset tullaan pj-maan mukaan esittelemään heti, kun sellaiset on saatu viimeisteltyä asiantuntijaryhmien kuulemisen jälkeen. Tukipaketin periaatteet on jaettu jäsenmaille asiakirjassa 11022/16. Näihin lukeutuvat markkinasuuntautumisen ylläpitäminen sekä maatalouspolitiikan uudelleenkansallistamisen välttäminen.

Komissaari Hogan antoi ensin lyhyen katsauksen markkinatilanteeseen, jonka jälkeen hän esitteli komission tukipaketin. Hoganin mukaan jäsenmaat maksoivat syyskuun 2015 paketin rahoista 98,7% ennen määräajan umpeutumista. Uusi 500 miljoonan tukipaketti tarkoittaa komission myöntäneen 1,5

miljardin edestä lisätukea maataloudelle vuodesta 2014 alkaen, käyttämättä kriisivarannossa olevia rahoja. Hogan piti summaa merkittävän suurena vallitsevassa budjettitilanteessa.

Sianlihan tilanne on parantunut komissaarin mukaan merkittävästi ja vienti on ennätyslukemissa. Kiinan markkinoiden kysyntä on erittäin vahvaa. Maidon hinnan osalta parannusta ei ole odotettavissa vuoden 2016 aikana. Maitomarkkinaobservatorion talousryhmä piti lisätoimia tarpeellisena. Hogan oli samaa mieltä.

Komissaari piti intervention jatkamista koko loppuvuoden ajaksi oikeutettuna. Komissaari myös toisti näkemyksensä siitä, että komissio on nyt toteuttanut kaikki toimivaltansa puitteissa olevat vaihtoehdot markkinoiden vakauttamiseksi ja esitti kysymyksen, tulisiko käytettävissä olevien työkalujen valikoiman olla nykyistä laajempi. Komissio pyrkii rahoituskehysten välitarkastelun yhteydessä yksinkertaistamaan perusasetuksia, jonka yhteydessä voi olla mahdollista liittää asetuksen sisään työkalu tuottajan tulojen stabiloimiseksi. Hogan piti tärkeänä, että markkinakriisi johtaa reformiin ja korosti ettei tuottajatkaan toivo toistuvaa rahan ojentamista, vaan vakaita markkinaolosuhteita ja toimintaedellytyksiä.

Hogan linjasi paketin ensimmäinen osan tarjoavan 150 miljoonaa euroa kannustamaan tuotannon vähentämistä EU-tason ohjelman mukaisesti. Yksityiskohdista ei ole vielä selvyyttä, asiantuntijat kokoontuvat keskustelemaan niistä keskiviikkona 20.7. Asetusten odotetaan olevan valmiina syyskuun puoleen väliin mennessä. Ohjelman tavoitteena on parantaa tuottajahintoja tuotantoa vähentämällä. Vertailujaksona käytetään vuoden 2015 loka-joulukuun tuotannon tasoa suhteessa vuoden 2016 loka-joulukuun tasoon. Tukitason Hogan arvioi olevan 14c/kg tuottamatta jäänyttä maitokiloa kohti.

Toinen osa koostuu yhteensä 350 miljoonaa euroa käsittävistä kansallisista kirjekuorista tuottajien maksuvalmiusongelmien helpottamiseen. Kesäkuun neuvostossa ministerit olivat toivoneet tuotannon vähentämisen lisäksi myös likviditeettiapua, ettei tilojen tarvitsisi tuottaa lisää maitoa helpottamaan ongelmia. Hoganin mukaan kirjekuori auttaa tähän ongelmaan. Apu on ehdollista, mutta millä tavalla ehdollisuus toteutuu, on pitkälti jäsenmaiden käsissä. Tuki on tarkoitettu nimenomaan maitosektorin auttamiseen, mutta käyttöä ei ole rajattu säännöillä.

Tuottajat, jotka sitoutuvat eläinten vähentämiseen, voivat vuoden 2017 osalta saada tuotantoon sidottua tukea aiemman, korkeamman pääluvun mukaan. Hogan kertoi komission tutkineen myös mahdollisuutta ostaa tuottajia pois markkinoilta, mutta todenneen sen johtavan seurauksiin lihamarkkinoilla nautojen poistuessa tuotannosta.

Lisäksi rasvattoman maitojauheen interventiota jatketaan 1.2.2017 asti keskeytyksettä. Kesäkuussa 350 tuhanteen tonniin korotettu yläraja säilyy kuitenkin ennallaan, jos se saavutetaan, siirrytään tenderöintiin. Vuodenvaihteen jälkeen raja putoaa takaisin 109 tuhanteen tonniin.

Ennakkomaksujen osalta komissio sallii 70% ennakot suoriin tukiin ja 85% ennakot maaseututukiin. De minimis -tukien osalta Hogan totesi, että pari vuotta sitten tehty päätös nostaa raja 7500 eurosta 15 000 euroon näytti komission mielestä aiheuttavan markkinoiden vääristymistä ja on syytä olettaa, että rajan nostaminen 30 000 euroon lisäisi vääristymiä. Tästä huolimatta Hogan totesi olevansa valmis harkitsemaan jonkun asteista korotusta 15 000 euron summaan, mutta tämä edellyttää vaikutusanalyysiä.

Hogan muistutti jäsenmaita, että kansallisen lisätuen avulla on mahdollista maksaa 100% lisätukea kirjekuoren avulla tehtävien toimien päälle ilman notifiointivelvoitetta. Hogan myös kertoi uuden lihamarkkinaobservatorion käynnistäneen toimintansa.

Asiakohdan yhteydessä käsiteltiin myös PL:n kohta 8b Puolaa koetelleesta kuivuudesta ja sen vaikutuksesta maan peltokasveihin. Taustaksi jäsenmaille oli jaettu asiakirja 11125/16. PL totesi kuivuuden haitanneen viljelyä huhtikuusta asti lähes koko maan alueella. Pahiten kuivuudesta ovat kärsineet talvivilja, kevätvilja ja mansikat. PL pyysi jäsenmailta tukea tuottajille, jotka kuivuuden lisäksi kärsivät tuottajahintojen putoamisesta. CY ja MT yhtyivät pyyntöön ja totesivat kärsivänsä jo kolmatta vuotta tavanomaista pidemmästä kuivasta kaudesta.

Hogan vastasi kuivuudesta kärsiville maille EU:lla olevan tukitoimia tämän varalle, jotka eivät putoa kriisituen alle. Myös pinta-alaperusteinen suora tuki auttaa, sillä summa maksetaan riippumatta sadon onnistumisesta.

Jäsenmaat kiittelivät Hoganin työtä rahoituksen varmistamisessa ja suhtautuivat pakettiin kaiken kaikkiaan positiivisesti. DE vastasi Hoganin kysymykseen todeten uusien työkalujen olevan tarpeen. Samalla myös markkinoilta tulisi painokkaasti kysyä, mitä siellä on tehty tilanteen parantamiseksi.

BE kysyi onko 150 miljoonan paketti sidottu yhteisen markkinajärjestelyn artiklaan 222. BE ja IT myös arvioivat, ettei tukipaketin tuotannon laskemiseen kannustava osa ole riittävän kunnianhimoinen. SE toivoi rajoittamistoimien olevan mahdollisimman lyhytkestoisia. PT totesi vähentäneensä tuotantoa jo 7 % maaliskuun toimilla ja pitävänsä oikeana, jos jo onnistuneille toimille saisi myös rahoitusta.

DE, RO, LV ja CZ painottivat tarvetta saada kirjekuoressa myönnetty raha mahdollisimman nopeasti toimitettua tuottajille, komission sääntöjen puitteissa. CZ toivoi rajoituksia, ettei tätä rahaa käytetä tuotannon lisäämisen tukemiseen. AT totesi kirjekuoren rahan ja mahdollisen kansallisen lisärahoituksen sitomisen tuotannon vähentämiseen olevan kansallisesti mahdollista toteuttaa. ES, NL ja BG korostivat rakennemuutoksen tärkeyttä kestävän vaikutuksen aikaan saamiseksi.

De minimis -tuen ylärajan nostamisen puolesta puhuivat FI, LT, FR, HU, LU, IT ja LV. BG ja NL pitivät mahdollisena, että nostaminen lisäisi häiriöitä. DK vastusti mahdollisia pakollisia tuotannon rajoittamistoimia ja piti tärkeänä, etteivät jäsenmaat unohda maidontuotannon pitkän tähtäimen näkyvien olevan edelleen positiivisia. Maidon alkuperämerkinnän kansallista käyttöönottoa vastustivat DK, LU, NL

Useampi jäsenmaa totesi odottavansa tarkempia yksityiskohtia paketin toteuttamistavasta ennen lopullista arviota sen vaikutuksesta markkinatilanteeseen. Kansallisen liikkumavaran säilyttämistä mahdollisimman suurena pidettiin erittäin hyvänä ratkaisuna ja hallinnollisen taakan lisäämistä toivottiin vältettävän mahdollisimman paljon. Ennakkomaksujen mahdollistamista pidettiin erittäin tervetulleena. Itä-Euroopan maat korostivat ongelman johtuvan osittain tuotantoketjun epäreiluista kauppatavoista.

FI piti paketin kokoa hyvänä ja näki, että kestävän hyödyn saaminen tuotannon rajoittamistoimista edellyttää yli 6kk kestäviä toimia. Kansallisen kirjekuoren osalta FI piti Suomen summaa verrattain pienenä, ottaen huomioon sektorin koon ja Venäjän markkinoiden menettämisen vaikutuksen. Kansallisen lisätuen maksamisen mahdollistamista FI piti tervetulleena, samoin ennakkomaksuja ja kansallisen liikkumavaran säilyttämistä toimeenpanossa. Lisäksi FI pyysi joustavuutta vapaaehtoisten tuotantoon sidottujen tukien toteuttamisen osalta.

HU ja LV toivoivat maaliskuun 2016 kansallisten tukitoimien toteuttamisen takarajan ulottamista vuoden 2017 puolelle. RO epäili, että markkinaongelmat voivat laajentua sokerin puolelle kiintiöiden poistuessa vuoden vaihteessa. CZ nosti jo tässä vaiheessa esiin mahdollisen tarpeen seuraavalle tukipaketille. SI ja EL toivoivat suurempaa huomiota tuotannon mahdollistamiselle epäsuotuisilla alueilla.

Hogan piti hyvänä merkkinä, että harva jäsenmaa mainitsi ongelmat sianlihapuolella. Hän totesi tavanneensa toistuvasti Venäjän edustajia, mutta edistystä ei ole näköpiirissä. De minimiksen osalta hän näki konsensuksen löytämisen neuvostossa olevan haastavaa ja kehotti jäsenmaita katsomaan vielä maaliskuussa myönnettyjä valtiontukimahdollisuuksia.

Komissaari oli samaa mieltä FI:n ja SE:n kanssa siitä, että aikaistettujen tukien osalta säädösten tulee olla valmiita mahdollisimman nopeasti, jotta kansallisilla hallinnoilla on mahdollisuus toteuttaa ennakot aikataulussa. Hogan lupasi muutokset lähitulevaisuudessa. Maksut tulevat olemaan mahdollisia aikaisintaan 16.10. suorien tukien osalta. Maaseututukien maksaminen on mahdollista jo aiemmin.

Hogan korosti komission haluavan olla mahdollisimman joustava tukipaketin toteuttamisessa, mutta ehtoja tulee noudattaa. Tarve rakennemuutokselle on suuri. Hogan toivoi jäsenmailta suunnitelmia tukipaketin täytäntöönpanosta mahdollisimman nopeasti. Komissio lupasi tehdä oman osansa ja tuoda pakettia koskevan lainsäädännön pöytään nopealla aikataululla.

Pj-maa veti keskustelun yhteen ja totesi neuvoston tukeneen laajasti esitettyjä toimia. Toimien rahoitus tullaan varmistamaan budjettivalmistelun yhteydessä.

6. Maataloustuotteiden kansainvälisen kaupan kysymykset (11023/16)

Pj-maa pyysi komissiota kertomaan kansainvälisten kauppaneuvotteluiden ajankohtaisen tilanteen ja totesi komission luvanneen julkistavansa kumulatiivisen analyysin kauppasopimusten vaikutuksista sektorille syyskuussa 2016. Jäsenmaille oli jaettu aiheesta tausta-asiakirja 11023/16, jossa oli perusteellisesti listattu käynnissä olevat neuvottelut. Pj-maa myös muistutti jäsenmaita Venäjän jatkaneen maataloustuotteiden vientikieltoa vuoteen 2017 asti.

Komissaari Hogan kertoi ajankohtaisen tilanteen lisäksi vienninedistämisyrityksistä. Hogan totesi, että ilman kolmansiin maihin menevää vientiä yksittäiset iskut kuten Venäjän asettama vientikielto iskevät huomattavasti voimakkaammin. Maataloustuotteiden vienti on viimeisen kuuden vuoden aikana kääntynyt kestävällä tavalla positiiviseksi ja Venäjän kokonaismerkitys oli suhteellisesti vähentynyt ennen kiellon astumista voimaan.

Hoganin mukaan vapaakauppasopimusten lisäksi EU tarvitsee SPS ja ei-tariffiesteiden poistamisen eteen tehtävää työtä. Hän lupasi pitää asiaa aktiivisesti esillä vierailuissa kolmansiin maihin. Esimerkkinä onnistuneista avauksista Hogan mainitsi Kiinan antaneen tuontiluvan naudan- ja lampaanlihalle neljän EU-maan osalta ja Japani kahden. Seuraavaksi komissaari matkustaa marraskuussa Indonesiaan ja Vietnamiin ja helmikuussa 2017 Nigeriaan.

Nairobin WTO-neuvotteluita komissaari piti EU:n kannalta onnistuneina. TTIP oli hänen mukaansa myös prioriteetti. Kaikkien neuvotteluiden osalta vauhti on toissijaista neuvottelutulokseen nähden. Erityisesti viiniä ja alkuperämerkintöjä pidetään tärkeinä ja eläinten hyvinvointi- ja ruokaturvallisuuskysymysten osalta ei tulla joustamaan.

Komissaari totesi Japanin kanssa tavoitteen olevan kattava kauppasopimus. Uusia neuvotteluita on aloitettu toukokuussa Filippiinien kanssa ja kesäkuussa alkoivat Meksikon kanssa vuonna 2000 tehdyn sopimuksen uudistamiseen tähtäävät neuvottelut. Kanadan kanssa neuvoteltu CETA-sopimus tullaan esittelemään komission toimesta ns. sekasopimuksena, jolloin jäsenmaiden tulee antaa sopimukselle hyväksyntä.

EL nosti esiin alkuperämerkinnät erityisesti Feta-juuston suhteen, ja totesi ettei osia Mercosur-tarjouksesta voida hyväksyä ellei paremmista suojaustoimista päästä sopuun. CY yhtyi kommenttiin. ES halusi sopimuksista mahdollisimman kunnianhimoisia. DK piti tärkeänä, että EU-maille myönnetään pääsy Japanin markkinoille samoilla ehdoilla kuin TPP-maille.

BE muistutti, että kumulatiivisen analyysin lisäksi komissio lupasi kattavan analyysin TTIP:n vaikutuksista sektori sektorilta ja tiedusteli tämän aikataulua. HU epäili USA:n poliittisen tilanteen ja vaalivuoden vaikeuttavan EU:n tavoitteiden toteutumista neuvotteluissa. BE myös pyysi komissaari Malmströmiä maatalousneuvoston kuultavaksi sopimuksesta.

IE ihmetteli, miksi kansa vastustaa sopimuksia joista he hyötyvät eniten ja pyysi komissiota pelaamaan mahdollisimman avoimilla korteilla, jotta vastustajat eivät saa lisää kritiikin aihetta. Myös BG valitti tiedon puutetta aiheesta. Hogan muistutti painokkaasti, että TTIP-neuvottelut ovat avoimimmat kauppaneuvottelut koskaan. Viimeisimmän tiedon osalta hän viittasi Yhdysvaltain suurlähettilään kanssa käytyihin keskusteluun ja niistä jaettuun raporttiin ja totesi, ettei juuri mikään ole keskustelun jälkeen edennyt.

Useampi jäsenmaa vaati, ettei eläinten hyvinvointistandardeista, ympäristö- tai ruokaturvallisuusvaatimuksista voi joustaa. Hogan toisti lupauksensa, ettei näin tule tapahtumaan. Hän nosti esimerkiksi CETA-neuvotteluissa saadut hyvät tulokset.

Asiakohdan yhteydessä käsiteltiin myös IT:n pyynnöstä esillä ollut asiakohta 8e. IT ja ES olivat huolissaan huomattavasta kasvusta riisin tuonnissa EBA-maissa. Asiasta toimitettiin jäsenmaille asiakirja 11144/16. Komissaari totesi EBA-riisiä olevan pakko arvioida monelta kantilta, niin kehityspolitiikan kuin maatalouspolitiikankin kautta ja jonkun asteisen kilpailun olevan välttämätöntä.

Pj-maa pyysi jäsenmaiden edustajia olemaan tiiviissä yhteydessä kauppapoliittisten edustajiensa kanssa toimivan yhteistyön takaamiseksi ja pyysi komissiota pitämään neuvoston ajan tasalla aiheesta.

7. YMP:n yksinkertaistaminen – Vuosi viherryttämistä – uudelleentarkastelu (11025/16)

Jäsenmaille oli jaettu aiheesta tausta-asiakirja 11025/16. Komissaari Hogan pohjusti aihetta toteamalla, että kohta oli asialistalla jo kesäkuun Luxemburgin kokouksessa, mutta UK:n kansanäänestyksen tuloksen takia aika ei riittänyt asian käsittelyyn Hoganin läsnä ollessa. Kesäkuun jälkeen asiantuntijaryhmä on ehtinyt kokoontua kahdesti, minkä vuoksi asia ja komission esittämät yksinkertaistamisehdotukset ovat jäsenmaille jo varsin tuttuja.

Komission arvio viherryttämisen vaikutuksista ensimmäisen soveltamisvuoden jälkeen keskittyi viherryttämisen vaikutuksiin jäsenmaiden keskinäiseen kilpailukykyyn, tuotantomääriin sekä toimien kattavuuteen, houkuttelevuuteen ja tehtyihin valintoihin. Hoganin mukaan suurin osa EU:n maatalousalasta on vähintään yhden viherryttämistoimen alaisena, mikä osoittaa toimilla olevan potentiaalia. Kokonaisvaikutuksen arviointi vuoden jälkeen ei ole vielä järkevää.

Hogan piti tärkeänä, että tiettyjen maisemaelementtien kohtelua yhdenmukaistetaan ja sääntöjä osin harmonisoidaan. Yhtenä toimena komissio esittää torjunta-ainekieltoa ekologisen alan kasveille. Kielto on voimassa tietyillä ekologisilla aloilla ja nyt on Hoganin mukaan sopiva aika yhdenmukaistaa kielto koskemaan kaikkea EFA:ta. Hogan piti toimia keinona yksinkertaistaa viherryttämistä toimijoille ja parantaa sen uskottavuutta ulkopuolisten silmissä.

Jäsenmaat tukivat viherryttämistä ja pitivät sitä tärkeänä. Maat tukivat myös komission tavoitetta yksinkertaistamisesta, mutta olivat laajalti sitä mieltä, etteivät esitetyt muutokset vie tilannetta

toivottuun suuntaan. Erityisen paljon vastustusta herättivät ekologisen alan torjunta-ainekielto (FI, DE, PT, HU, SI, UK, RO, LU, EL, MT, EE, PL, DK, FR, LT, LV) ja kesannon keston vaatimuksen ulottaminen kuudesta kuukaudesta yhdeksään kuukauteen (FI, DE, LU, MT, EE, PL, LT, BE, LV, BG). Torjunta-ainekielto nähtiin perusasetuksesta saadun neuvottelutuloksen vastaisena ja sen valvontaa pidettiin poikkeuksellisen hankalana. Komission päätöstä sallia kasvisekoitukset typensitojakasvien ekologisella alalla sen sijaan kiiteltiin, myös Suomen toimesta.

Pysyvien nurmien osalta komissio ei esittänyt muutosta. FI korosti, että delegoidulla säädöksellä tulisi mahdollistaa edes tilanne, jossa tuotantosuuntaansa vaihtava tuottaja voitaisiin vapauttaa velvoitteesta säilyttää pysyvät nurmet muutoksen yhteydessä. Aloitetta kannattivat DE, LT ja LV. FI mainitsi puheenvuorossa myös viherryttämisvaatimusten laiminlyöntien seuraamisten kohtuullistamisen ja oli valmis avaamaan perusasetuksia yksinkertaistamisen saavuttamiseksi.

UK, SE ja IT toivoivat pidempää siirtymäaikaa delegoitujen astumiselle voimaan, sillä suuri osa viljelijöistä on jo tehnyt suunnitelman ensi vuonna viljeltävistä kasveista. Moni jäsenmaa totesi, etteivät muutokset saa lisätä hallinnollista taakkaa. NL poikkeuksellisesti halusi, että säännöt astuisivat takautuvasti voimaan vuoden 2016 alusta.

Jäsenmaista DE, LU, SE olivat sitä mieltä, että muutokset johtavat vain nykyistä monimutkaisempaan ja tiukempaan järjestelmään. Pienet muutokset nopealla aikataululla myös vaativat uutta tietotekniikkaa ja valvonnan sovittamista sääntöihin, mistä aiheutuu huomattava hallinnollinen haitta. SE ja DK olisivat halunneet nähdä vuoden 2015 kevään neuvoston päätelmät esitysten pohjana.

Hogan pani merkille vähäisen innostuksen komission ehdotuksia kohtaan, erityisesti kesannon ajan pidentämisen ja EFA-kasvinsuojeluainekiellon osalta. Komissaarin mukaan asiantuntijaryhmä jatkaa asiasta keskustelua. Mahdollisia muutoksia tullaan esittämään neuvoston keskustelujen pohjalta.

Pj-maa lupasi vetää yhteen keskustelun keskeiset puheenaiheet ja toimittaa ne komissiolle kirjallisessa muodossa.

8. a) Kansainvälisen asiantuntijakonferenssin "Viljelijöiden aseman vahvistaminen elintarvikeketjussa" tulokset (Bratislava, 30. kesäkuuta –1. heinäkuuta 2016) (11099/16)

Asialistan kohta käsiteltiin kohdan 4 yhteydessä.

b) Kuivuus ja sen vaikutukset peltokasveihin Puolassa (11125/16)

Asialistan kohta käsiteltiin kohdan 5 yhteydessä.

c) Kyproksen metsäpalokatastrofi (10657/16)

CY kertoi jäsenmaille vakavista ja laajalle levinneistä metsäpaloista alueellaan. Tausta-asiakirja 10657/16 oli jaettu jäsenmaille. Palojen vaikutus tuotantoon on ollut merkittävä ja vahinko koko ekosysteemille on laaja. CY kiitti erityisesti IT, FR, EL ja Israelia ilmasammutukseen tarjotusta avusta. CY kiitti myös komissiota tarjolla olleesta teknisestä avusta. EL pahoitteli tapahtunutta ja toivoi EU-tasolla parempaa koordinaatiota vastaavanlaisissa tapauksissa.

Komissaari Hogan otti osaa komission puolesta ja muistutti, että CY:lle on tarjolla apua vahinkojen korjaamiseen mm. maaseuturahaston kautta. Komissiolle notifioitua ohjelmaa on todennäköisesti

mahdollista muuttaa tapahtuneen johdosta. Tukea on tarjolla myös maatalouden ulkopuolisista momenteista, kuten humanitaarisen avun kriteeristön kautta. Pj-maa totesi neuvoston ottaneen CY:n asiakohdan tiedoksi.

d) Kaliumfosfonaattien käytön kieltämisestä kasvinsuojeluun luonnonmukaisessa tuotannossa aiheutuvat ongelmat (11115/16)

CZ nosti esiin aiheen, joka heidän määritelmänsä mukaan oli perusteellisen tärkeä ja mahdollisesti tuotantoa uhkaava ongelma. Tausta-asiakirja 11115/16 oli jaettu jäsenmaille aiheesta. CZ:n mukaan luomutuotannon toimivuus ja järkevyys jäsenmaassa ovat vaakalaudalla, mikä kaliumfosfonaattien käyttö kielletään. Erityisesti ongelma koskee maan viinisektoria. CZ on pyytänyt asian tarkastelua asiantuntijatasolla vuodesta 2014 lähtien, mutta edistyksen puutteessa nosti aiheen nyt neuvoston keskusteltavaksi.

Ongelma koskee kaliumfosfonaattien luokittelua. Aineen käyttöä ei ole koskaan varsinaisesti sallittu, mutta se oli aiemmin luokiteltu apuaineeksi, minkä myötä sen käyttö luomutuotannossa oli mahdollista. Aine on uudelleen luokiteltu vaikuttavaksi aineeksi ja täten kiellettyjen listalla. Aihetta käsitellyt asiantuntijaryhmä perusteli päätöstä kaliumfosfonaatista tuotteeseen jäävillä ainejäämillä, jotka eivät ole haitallisia mutta eivät vastaa kuluttajan mielikuvaa luomutuotteesta. CZ argumentoi muista sallituista aineista jäävän myös jäämiä.

DE oli vahvasti samaa mieltä ja muistutti pyytäneensä komissiota lisäämään aine liitteeseen jo vuonna 2013. LU tuki ja muistutti, että kaliumfosfonaatilla on lannoittavan vaikutuksen lisäksi myös sienitauteja torjuva vaikutus. CZ, DE ja LU kaikki mainitsivat, että kupari on sallituista aineista ainoa jäljelle jäävä vaihtoehto.

Hogan sanoi ymmärtävänsä varsinkin kosteissa oloissa viiniä tuottavien jäsenmaiden huolen, mutta muistutti, ettei ainetta ole koskaan sallittu kasvinsuojelukäyttöön. Salliminen nyt vahingoittaisi komissaarin mielestä koko järjestelmän uskottavuutta. Komission tulee mennä asiassa tiede edellä. Myönnytyksenä komissaari Hogan totesi, että Horisontti 2020 -ohjelman puitteissa tullaan toteuttamaan kaksi projektia vaihtoehdon löytämiseksi kuparille luomuviljelyssä. Projektien haku julkaistaan syyskuussa. Kummankin projektin rahoitus on noin 4 miljoonaa euroa.

e) Riisintuonti EBA-aloitteen maista (11144/16)

Asialistan kohta käsiteltiin asiakohdan 6 yhteydessä.

f) Lumpy skin -taudin aiheuttama uhka unionissa (11267/16)

Itävalta esitti aihetta neuvoston keskusteltavaksi. Aiheesta oli jaettu jäsenmaille asiakirja 11267/16. Pj-maa pohjusti keskustelua toteamalla lumpy skin -taudin (LSD) olevan karjan virustauti, joka havaittiin unionin alueella ensimmäisen kerran Kreikassa ja myöhemmin Bulgariassa keväällä 2016. Tautia esiintyy pj-maan mukaan läpi Balkanin maiden. Aiheeseen vastaamaan oli tullut komission puolesta komissaari Andriukaitis.

Johtavien eläinlääkäreiden asiantuntijaryhmä oli keskustellut aiheesta edellisellä viikolla. Delegaatioiden näkemykset olemassa olevan lainsäädännön muutostarpeista olivat lähellä toisiaan. Paikallistason koordinaation parantaminen ja EU-tason rokoteohjelman luominen olivat olleet keskustelussa.

AT piti LSD:n leviämistä dramaattisena ja vaati koordinoituja toimia taudin leviämisen estämiseksi. AT:n mukaan leviämisestä aiheutuisi ongelmia paitsi eläinten hyvinvoinnille, myös tilojen taloustilanteelle ja kuluttajien luottamukselle tuotteita kohtaan. Maa nosti esille myös eläinten liikkumista koskevat säännöt, rokotusohjelman ja hätärahoituksen tarpeen.

AT:n kantaa tukivat EL, RO, BE, LT, SI, HU, CZ, BG, HR, IT ja LU.

EL korosti tarvetta taudin leviämisen estämiseen tähtäävästä yhteisestä politiikasta jäsenmaissa, joiden naapureina on kolmansia maita. EL kaipasi ennakoivaa rokottamista ja totesi maan tarvitsevan 200 000 annosta rokotetta. Myös tutkimus ja tekninen apu kaipaavat lisäpanostusta.

RO toivoi EU:n hallinnoiman rokotepankin aseman parantamista sekä lakiperustan päivittämistä taudin hallitsemisen sekä rokotettujen eläinten ja niiden tuotteiden kaupan osalta. BE korosti, että hyönteisten levittämien tautien kanssa pakollinen ennakoiva rokottaminen on ainoa vaihtoehto hallita taudin leviämistä. Rokotepankki sai puheenvuoron käyttäneiden maiden keskuudessa laajaa tukea, samoin lakiperustan päivittäminen sekä teknisen avun ja tutkimuksen lisääminen.

BG kiitti komissaari Andriukaitista laajan rokote-erän toimittamisesta taudin havaitsemisen jälkeen, mutta huomautti että nopeasta aikataulusta huolimatta tauti ehti levitä maan pohjoisosissa. Torjuntatoimet olivat toistaiseksi kustantaneet n. 15 miljoonaa euroa, lukuun ottamatta menetettyjä tuottoja. Maa oli valmis jakamaan kokemuksiaan taudin torjumisesta.

BG toivoi muutosta taudin sairastuttamien eläinten hävittämiskäytäntöihin. HR yhtyi huoleen ja toivoi myös EU:n osarahoittamaa ohjelmaa kolmansien maiden auttamiseksi.

Komissaari Andriukaitis totesi ottaneensa tilanteen vakavasti ja asettaneensa resursseja taudin vastaiseen toimintaan jo ennen sen löytymistä EU-alueelta. Eläinlääketieteen asiantuntijaryhmät ovat kokoontuneet asian tiimoilta jo toista vuotta ja aiheesta on järjestetty kolme seminaaria eri EU-maissa. Andriukaitiksen mukaan valmistelut toisen rokotepankin luomiseksi on myös aloitettu. Jäsenmaiden tulee toimia parhaansa mukaan toimimaan taudin leviämistä vastaan ja toimet tulee toteuttaa välittömästi.

Andriukaitiksen mukaan komissio auttaa jäsenmaita kaikin mahdollisin tavoin, ml. rokotusten edistäminen. Toimeenpanosäädökset ennakoivasta rokottamisesta ja rokotettujen eläinten ja niiden tuotteiden kaupasta on komissaarin mukaan myös luvassa. Andriukaitis myös kiitti BG:ta taudin kanssa taistelevien maiden ministereiden kutsumisesta Sofiaan syyskuussa.

Pj-maa kiitti osallistujia ja toivotti jäsenmaat tervetulleeksi epäviralliseen neuvostoon Bratislavaan syyskuussa.

Suomen edustajat

MMM: ministeri Tiilikainen, Artjoki, Valonen, Kahilampi / VNK: Timonen / EUE: Heinonen, Kytölä

Asiakirjat

Mainittu asiakohdittain.

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous- ja kalastusneuvosto, yhteinen maatalouspolitiikka, jaosto kalastus (EU 17)
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, YM